

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na 1/4 leta 5 Din., na posamezni uaslov 6/25 Din. V inozemstvo mesečno 6 Din. Od 1. julija doma 6 Din. več, v inozemstvo 12 Din. več. Doma se lahko v blagi plača.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo i uprava M. SOBOTA, Križova ul. 4.

Cena oglasov: Cela stran 800 Din., mali oglas do 35 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din. Med tekstem so oglasi 15% dražji. — Popust od 5—50%. — Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Ne odhenjamo . . .

Nov. 7. se je vršio v Ljubljani treznostni kongres, šteroga sta obiskala Švicar Dr. Rudolf Hercegovic i Angležinja M. Slack. A na našo največjo žalost, dvorana Uniona je bila prazna, samo malo število ljudi je obiskalo kongres, a dosta akademske mladine je pa prišlo ravno te den i ravno v to hišo na plesno veselico. Društvo „Sveta vojska“ se bori v Sloveniji proti pijančuvanju za streznenje našega naroda. Na treznostnom spravišču je prvi govorio predsednik društva, Grad J. šolski upraviteo. V krasnom govori je bičao pijančuvanje. Pravo je: „Nesrečni alkohol nas oklepa s težkimi verigami robstva, mi njemu pa radovalno damo roke i glave . . . Težki so časi, v šterih živimo. Milijoni se borijo za svoj obstanek i za obstanek svojih družin. Milijoni prosijo dela i zaslužka, da bi preživeli svoje z žili svojih rok. Tudi naš narod trpi pod brezposelnostjov. *Toda naše gostilne i žganjarne so ešče zmerom dobro obiskane. Prežalostna slika, ki jo vidimo: tu siromaštvo, trpljenje, zdihavanje po falakki kruha — tam pa pune gostilne, ples i vik i krik . . .* Ali se vam ne zdi, da je to v sramoto našemu narodu? Ali se vam ne zdi, da je že skrajni čas, da nastopimo vsi, ki nam je naša rodna gruda sveta, proti alkoholi i da delamo za iztreznenje našega naroda . . .

Odnehati ne smemo tečas, dokeč bo kakša slovenska žena trpela pod vdarci moža pijanca; odnehati ne smemo, dokeč bodo napunjene naše bolnišnice, norišnice, sirotišnice i voze z žrtvami alkohola; odnehati ne smemo, dokeč bo sūkala naša mladina kolje i nož; odnehati ne smemo, dokeč se bo zavolo alkohola boben glaso pred našimi tak lüblenimi i negda tak cvečočimi domovi; odnehati ne smemo, dokeč blodi po našoj domovini kakša sirota, štero je alkohol pognao po sveti; odnehati ne smemo, dokeč ne do dna duše napunjena vsa naša mladina, ves naš narod s miseljov, da smo dužni vsi biti trezni.“ — Zlate reči soto, o da bi šle vsakom do srca.

Na tom kongresi je povedao pretresljivo zgodbo po knigi Fr. W. Foersterovoj profesor Kordina. Leta 1740. sze je rodila Jurke Ada. Vmrila je kak pijanka, tolvajca i vlačüga. Njeno potomstvo (deca, vnüki, vnükov vnüki) je naraslo na 834 oseb. Od teh se je za 709 oseb uradno dognalo sledeče: 106 je bilo nezakonskih, 142 postopačov, 64 občinskih siromakov, 181 vlačüg, 76 jih je bilo zavolo hüdodelstva kaštiganih, i 7 je izvršilo lüdomorstvo i zato bilo kaštiganih. Na to nesrečno družbo je država potrošila *pet milijonov mark.* — Povej naj vsaki z poštenim, odkritim srcem, nemajo li prav tisti, ki se borijo za streznenje našega naroda?!

Nemški vojaki ob spomini na 300 letnico smrti velkoga moža Gustava Adolfa, gde so poleg nemških dostojanstvenkov prisostvüvali tudi finski pa švedski vladni zastopniki.

K izjavi g. Bohar Adama par reči.

V M. Krajini je g. Bohar dao nekšo razlago od svoje izjave, ki je izišla v našem listi. Moramo povdariti, da g. Bohar nikaj ne taji od tistoga, ka je v Novinaj trdio. To kaže na njegovo poštenost i značajnost. V toj razlagi je lepo tudi to povedano, ka bi se naša živina mogla dragše kupüvati, kak se kupüje. Ka se pa tiče izvoza v Italijo, pa mi povemo, ka g. Bohar neje povedao, ali pa samo v M. Krajino ne je prišlo. *Vsaki naš izvoznicar bo drage vole vozo v Italijo teliko, keliko izvažä g. Benko, če dobi za Austrijo takši kontingent, kak ga dobiva g. Benko.* Naj se javi tisti izvoznicar, ki v to ne bi privolo. Naj tisti odbor, ki deli te izvoz v Beogradi i sestoji iz 16 kotrig, naj te odbor tak razdeli izvoz, kak više pišemo i smo že pisali, pa se včasi podigne cena naše živine.

To je tista stvar, štero je zadruga včasi v začetki javila v Beograd na ministerstvo i zdaj znova. Mi nesmo trdili, da je na zadrugino prošnjo dobo g. Bohar dovoljenje za izvoz ednoga vagona goveje živine. Mi smo trdili samo to, da je zadruga zahtevala pravično razdelitev pri izvozi. I zadruga je dobila dvoji odgovor

od ministerstva, da so njene pritožbe pravične i da se bo gledalo pri izvozi na to, ka bo vekša konkurenca i ka se tak cene povekšajo. I te dvoji odgovor zadostüje zadrugi. Te najpre svedoči, da je zadruga spunila svojo dužnost, ki dela za narod brezplačno.

Ka se pa tiče zahvale g. Bohara, štero izražä g. poslanci Hajdinjaki i strankinoj organizaciji, ka je dobo po njidve prizadevanji izvoz telec i svinj, ne pa goveje živine, povemo sledeče. Vsaki poslanec je dužen skrbeti za svoj okraj, ka nede na slabšem, kak je drugi. Zato dobi tudi plačo od države. Zato če je g. Hajdinjak izposüva o nekaj izvoza, je spuno samo svojo ostro dužnost. Vse pa ešče neje včino. Gospod Hajdinjak je dužen lendavskomi srezu spraviti iste ugodnosti, kak je spravo g. Benko s bočkomi srezu, najpre ka se dobi dovoljenje za izvoz goveje živine v Austrijo v tistoj količini, kak jo ma s bočki srez po prizadevanji svojega poslanca g. Benka.

Daleč smo prišli!

Zaistina, daleč je prišla naša Europa! Če se zglédnemo okoli po državaj, vidimo, da je vse na glavo postavleno. Posebno se to vidi v takzvanoj „politiki“. Ka pa je politika? Eden možak so večkrat meli še-

Svet reši samo lübezen Jezušovih ran! V te namen širite Novine!

gô praviti: politika je lakat na kleti! No, če vzememo, ka je kiet država, te je politika zaistino njena lakat: ona čuva državo, pa ešče več — zdržavla jo.

Reč „politika“ je dnesdén že na vüstaj vsakoga človeka. Pa polovica jih ne ve, ka reč sama pomeni. „Polis“ se po grčkom pravi država, politika pa pomeni znanost od države. To pomeni: poznavanje, ka je namen države i kak se tej nameni doségnejo pa delo za spunjávanje tej namenov.

Pa že „namen države“ vnogi krivo razmijo. Mislijo, da je to telko, da njim žepe puni. Tüdi delo za dobro države čüdnó raznijo ništerni politiki v Evropi. Negda je tak bilo, da je v državi vladao krao ali casar z grofi, hercegi i drugimi velikaši. Lüdstvo i ne bogati šolani lüdje so samo poslušali. V devetnajsetom stoleji, po francoskoj revoluciji (1789) i posebno po 1848-om leti pa je lüdstvo dobilo oblast večinoma v svoje roke, zato se të načín vladanja i politike zové „demokracija“, ár reč „demos“ v grčkom pomeni lüdstvo, reč „kratia“ pa vlada — teda lüdovláda. Pamet je pravila lüdem, da vsi lüdje ne mislijo edno, kak bi se naj vse v državi opravljalo. Zato so se tisti, ki so edno mislili, družili v stranke, drugi pa v protivne stranke i tak so se betali, šteri več napravijo za dobro lüdstva. Zgodilo se je pa v Evropi, da so se v državaj posamezne stranke povedale za edino pravične i začnole na najbole nepoštene načine vničiti svoje neprijatele, sebé pa vseširok naprej i do moči porinoti.

Vej pa čtete, ka dela fašizem v Italiji, Hitler v Nemčiji, ka se godi v Španiji, na sosidnom Vogrskom, tüdi v Avstriji. Što je ne kričao za tisto stranko, štera je mela vso moč v rokaj, je zgübo službo, šo je celo v temnico ali pa zgübo življenje. Krščanstvo so popunom pozabili nešterni lüdje, ki vodijo politiko evropskih držav.

Pokojni doktor Janez Krek, od šteroga smo nedavno eti pisali, je bio velki düh, ki je dobro poznao zgodovino i politiko. On je zapisao ete reči: „Narodje so ne zavolo držav na svetl, likl države so zavolo narodov!“ Dokeč se evropska politika ne bode ravnala po toj istini, do tečas ne doživemo

ne sreče i ne mirü! Bog daj vsem norcom pamet, hüdobjakom pa vzemi iz rok vajati svetá!

Na lovino idejo te ribiške hčeri. V angleških pristaniščaj (gde ladje k bregi pristánejo!) je v tom časi vse puno rib, ki se zovéjo „slaniki“. Ribčarke so si obüle žmetne črevle i djalé pred sebe usnjene predpásnike. Ribe so vnoгим kreč morja živež i služ.

+ Dr. Anton Jerovšek.

Gda so v Maribori pred dvema tjednoma blagoslovili prezv. g. knezoškof dr. Karlin Andrej kapelico Srca Jezušovoga i hišo O. jezuitov, ki so se tü naselili, te je dober Jezuš pozvao k sebi tisto dobro düšo, ki je omogočila to ustanovo. Dr. Jerovšek je to bio: Dühovnik je bio, v düšnopasterskoj službi i tüdi vučiteo verena-yuka. Ali zavolo betega je mogo püstiti obe službi i iti v pokoj. Pa v pokoji je na drugi način lovio düše. Vstanovo je tiskarno sv. Cirila, iz pod štere je šla vö „Venčana kniga“ i nešteto jezero jezer drugih molitvenikov, dobrih časopisov i listov. Naš molitvenik „Hodi k Olt. Svestvi“ je

tüdi tü štampan. Tü so se štapale en čas tüdi Novine.

Potom Mestne hranilnice i Spodnještajerske hranilnice je pa pokojni neštete milijone prišparao siromaškomi zaduženomi narodi z znižanimi obrestmi. Voditeo je bio vsega krščanskoga gibanja i kak je pri pokopi povedao dr. Anton Korošec, min. predsednik na razpoloženji, vse važno delo v vsakom pogledi se je začelo vsikdar pri pokojnom Jerovski. Našim listom je bio jako naklonjen in nam je pomagao. Za vse njemi naj plača presv. Srce Jezušovo, šteromi je odpro v Maribori zavetišče.

Slomšekova proslava v Črensovcih.

Dnes tjeđen se je vršila največša proslava ob 70 letnici smrti častitlivoga sluge božega, Antona Martina Slomška v Slov. krajini. Vršila se je v srci te, v Črensovcih. Nabito je bila puna cerkev i dvorana. Lepo število dečkov se je prečistilo i prosilo s svetim obhajilom milost z nebe, da bi se častitlivi sluga kem prle podigno kak blaženi na oltar. Velko predgo kak i govor v dvorani so obdržali vlč. g. Meško Jožef, kaplan v Maribori, nekdašnji črensovski kaplan. Govorili so od svetosti Slomšekove i od bogastva njegovoga dela za slovensko lüdstvo. Govor bo naša „Pomoč“ v celoti prinesla. Spored proslave v dvorani je bio sledeči: 1. Tamburaški zbor: Kje so moje rožice. 2. Otvoritveni govor: Žerdin Martin, predsednik prosv. društva. 3. Pesem: Velikemu Slomšku — mešani zbor. 4. Deklamacije dve šolaric: Sedanji čas — Kje sem doma. 5. Pesem: Lahko noč — moški zbor z sprevañjanom harmonike. 6. Deklamacije: Vijolica: Kocet Albina, i Hudo Vreme: Horvat Anton. 7. Tamburaški zbor: So ptički skup zbrani. Morje široko. 8. Slomšekovo življenje: Dr. Meško Jožef. 9. Svetlo sunce — mešani zbor. 10. Pesem: Predice z harmonikov — ženski zbor. 11. Pesem: Glejte že sunce zahaja — mešani zbor. 12. Zaključni govor. 13. Tamburaški zbor. — Vse točke so bile lepe, edna od ove lepša. Izvajale so se samo Slomšekova dela v deklamacijah i pesmah. Narod je bio jako zadovolen.

Otrok o Bogu.

Sami sva bili z štiriletno Svetko doma, sami, v dvojé, jaz s pletenjem, pri meni otrok s svojo iskro domišljijo. Bila je zdaj na klopi, zdaj na stolu za menoj z ročicami okrog mojega vratu ali v mojih laseh in nato zopet v tek po kuhinji.

Pravkar se je pripravljala, da zleze na mizo. Kar se domisli: „Mamica, na mizo ne smem, na mizi je kruh pa — Bog.“ „Res je“, ji pritrdim. Nekoliko pomolči in pravi: „Mamica, kaj ne, Jezuščka moram imeti še bolj rada kot tebe?“ „Seveda, še veliko bolj. Tudi Jezušček te ima veliko bolj rad, kakor te sploh more imeti rad kdo drug, tudi bolj kakor te moreva imeti rada jaz in očka in kdorkoli. Tudi mene ti je Jezušček dal in tebe meni. Jezušček — Bog nam daje sploh vse: življenje in zdravje, kruh in vodo, solnce in zrak, konjičke in kravice, ovčke in putke, ptičke in zajčke, vse imamo od njega.“

Enkrat, dvakrat je odskakljala po kuhinji gori in doli, od oken do vrat in vpraševala: „Mamica, ali je Jezušček Bog?“

„Da, Jezušček je Bog: druga božja oseba je. Svetka, ali veš koliko je Bogov?“

In pravila sem ji, kakor že nekaterikrat: „Samo en Bog je.“ Svetka pa je ponavljala za menoj. In še dalje: „Koliko je božjih oseb? In kako se imenujejo?“ Odgovora, da so božje osebe tri in da se imenujejo Oče, Sin in Sveti Duh, sta ji bila lahka, ker se že precej dobro prekriža. Zopet je skočila na tla in nazaj na klop in še enkrat na tla tekla od okna do vrat in spet do okna.

Pa pravi važno: „Mamica Bog je priden.“ Odvrnem ji: „Bog je priden, je premalo. Več, več! Bog je popoln. Najboljši in najlepši je, najbolj nas ima rad in med nami prebiva. Povsod je, vse vidi, vse sliši.“

Tako se je nadaljevalo skoraj vse dopoldne. Tak pogovor z otrokom štirih let nas nehote opominja, naj pojma o Bogu ne podajam premalo duhovno, preveč po domače, človeško prikrojenega. Kolikor je treba, si ga itak priredi in približa otrok v predstavi sam. Mi pa glejmo, da obvarujemo pojem o Bogu in o božjih skrivnostih čim najbolj čist, brez nepotrebnih pri-mesi, ki se jih prerade primejo sence in slabosti naše pomanjkljivosti.

Bilo je o božiču po tem. Svetka je dobila na sveti večer punčko. Drugi dan sem jo vabila s seboj v cerkev k Jezusu. Pa se ji kar ni in ni dalo ločiti od punčke. Vprašam jo tedaj: „Koga imaš rajši: punčko ali Jezuščka?“ Ona brž: „Punčko!“ „Kako? Saj ti je punčko Jezušček dal,“ se čudim jaz! Če mi je Jezušček punčko dal, moram punčko rada imeti,“ se mala brani dalje. „Toda,“ ji odvrnem, „ko ti Jezušček punčke še ni dal, si ga imela najbolj rada, zdaj pa ti je dal še punčko; ali ga ne boš imela še bolj rada?“

Vstala je, odnesla punčko spat in šla z menoj v cerkev, k Jezuščku. —

(To je kratek odlomek iz knjige „Iz duhovnega življenja družine“, spisala Milica Grafenauerjeva, založila Družba sv. Mohorje v Celju. Cena broširana za ude Din. 18.—, za neude Din. 24.—, vezani za ude Din. 24.—, za neude Din. 32.—. — Knjiga je doživljanje v lastni številni družini, sad mnogoletni bojov, trpljenja in veselja. Dekletom, nevestam, materam jo najtopleje priporočamo. Predgovor ji je spisal škof dr. Rožman.)

Slovenska krajina.

— **Zahvala.** Prosvetno društvo v Črensovcih se prav toplo zahvaljuje vsem, ki so pripomogli na kakšikoli način, da se je dnes teden Slomškova proslava tak lepo posrečila. Društvo bo skrbelo, da kem več takših lepih nedelnih večerov pripravi našemu ljudstvu. Za en mesec bo priredilo trezno nedelo z predavanjem. — Predsedstvo.

— **Nesreča.** Vaopotič Karoli z Črensovec je hrast spadno na levo nogo i njemi jo potro. Ar je že starejši, se bo celitev zavlekla. Kūpo je hrast v Orlovčki i pri žaganji se njemi je zgodila nesreča.

— **Pomoč zadruga.** V lendaravskom srezi zavolo sūše letos ne zraslo zelje. Agrarna in gospodarsko-podporna zadruga je sprevidila to nevolu siromaškoga naroda i njemi je skočila na pomoč. Brez vsega zaslūška na svojo stran je dala okroglo šest jezera glav zelja pripelati z svojim vozom i razdelila prosilcom za najnižišo ceno v Črensovcē za 50 par, v Soboto za 60 par. — Neštēni se javljajo, da bi njim naročila i mast, zabeo. Naj se spišejo vkūp v Črensovcih i v Soboti pri zadrugi, ki jo želejo meti pa njim jo bo naročila istotak brez vsakoga zaslūška za sebe. Dnesden se tak more delati za narod.

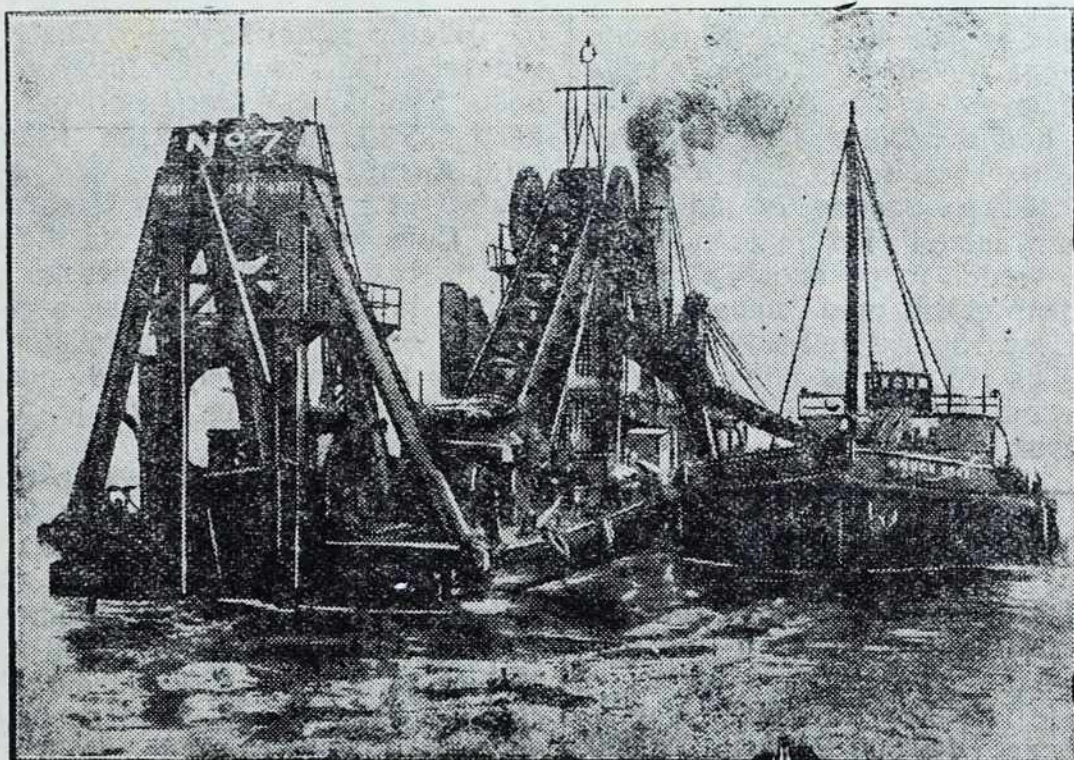
— **Osemnajčeki zmagali.** V Gederovcih v Štivan-ovoj gostilni so dobili to žalostno zmago gederovski dečki. V gostilni je bila igra, štero so obiskali dečki z Rankovec. Kak navadno, i tū se je mladina dveh sosednih občin posvadila. Močnejši so bili gederovski osemnajčeki, ki so rankovčare pošteno namlatili, celo so ednomi rankovskomi podoficiri zrezali dol zvezde i njemi sablo potrli. Nočni stražar je šo rankovčarom na pomoč i je z stražarskim botom prebio ednomi dečki glavo. To je tak razkačilo gederovčare, da so svojega stražara zgrabili i tak nabili, ka je mogo tri dni ležati. Šteo je tožiti za vdarce, a tožba neje bila sprejeta, ar bi stražar mogo biti vūnej, ne pa notri v krčmi. Cela bitka svedoči dvoje: 1. stariše ne pazijo na svojo deco i 2. oblast bi mogla bole paziti na podivjano mladino i na gostilne, pa obe ma odškrnoti en deo prevelike sloboščine.

— **Repo ki ma k odaji,** naj jo prijavi pri zadrugi v Soboti. *Kl jo pa šče kūpiti,* naj se javi pri zadrugi v Črensovcih.

— **Žizki.** Žalig Ivani, ki je v Franciji, so ponočnjaki odnesli 300 litrov jabočnoga i nekaj vinskoga mošta pa ročice i druge dele od kol. Sumi se na tiste ponočnjake i vinske bratce, ki ne služijo i le pijējo i tiste samice, štere si kūhinje držijo, v šteri se pečejo vkradjene stvari i pije vkradjena pijača.

— **Himen.** Sestrana g. plebanoša Krantz Jožefa na Tišini, gđc. Mariška se je zaročila z mladencom, Flegar, sinom, skrmlenkinje Kos Janoša z Tropovec. — Vse najbolše želemo mladomi pari.

— **Ogenj.** Preminočo nedelo 6. novembra večer je ob pol 7 iz neznanoga vzroka nastao ogenj pri Ferko Franci v Pertoci štēv. 76. Da je zgorela samo strešna greda i ka je na podstrešji bilo, se je zahvaliti ropočkim branilcom, ki so bili prvi na lici mesta i s svojim navdušenim delom v kratkom časi lokalizirali ogenj. Da so pa prvi prišli k ognji je pripisati tomi, da je brizgalna v zadnjem časi preseljena na takše mesto, odkec se lahko hitro postavi na zaželjeno mesto.

Angleška pristanišča ob velki angleški vodi Temzi so zavolo ogromnoga peska, šteroga prinaša voda, zaprta. Ta slika nam kaže veliko črpalko, s šterov Londončani čistijo pesek iz pristanišče! Z ogromnimi črpalnimi kotlami vlovijo vsakšo vōro nad 500 ton pesečnoga blata.

Murska Sobota, 4. XI. 1932.

P. t.

Uredništvo „Novin“

Murska Sobota.

Z ozirom na članek „Žalostne razmere na naših gimnazijah“, ki je izšel v Vašem listu dne 30. oktobra t. l. Vas prosimo, da na podlagi tiskovnega zakona blagovolite objaviti v naslednji številki Vašega lista pod istim naslovom, na istem mestu in z istimi črkami sledeči popravek:

1) Ni res, da so bili med počitnicami na mursko-soboški gimnaziji odpuščeni trije „najboljši“ profesorji, res pa je, da se profesorji, kakor vsi drugi državni uradniki, ocenjujejo službeno in da je za njihovo vrednost merodajna edino ta službena ocena.

2) Ni res, da imajo nekateri razredi samo po dve do tri ure šole na dan in to večinoma petje, telovadbo in risanje, res pa je, da imajo vsi razredi vsak dan najmanj tri ure šole, da se telovadba zaenkrat sploh ne poučuje in da se na murskosoboški gimnaziji poleg petja in risanja poučujejo tudi naslednji predmeti:

slovenščina v I. in II. razr. po 4 ure, III. razr. 3 ure, v IV. razr. 4 ure tedensko,

srbohrvaščina v I., II., III. in IV. razr. po 2 uri tedensko,

francoščina v I. razr. 2 uri, v II., III. in IV. razr. po 4 ure tedensko,

ncmščina v III. in IV. razr. po 3 ure tedensko,

zemljepis v I., II., III. in IV. razr. po 2 uri tedensko,

zgodovina v II. razr. 2 uri, v III. in IV. razr. po 3 ure tedensko,

matematika v I. in II. razr. po 4 ure, v III. in IV. razr. po 3 ure tedensko,

prirodopis v I. in II. po 2 uri tedensko,

higiena v III. in IV. razr. po 1 uro tedensko,

verouk v I., II., III. in IV. razr. po 2 uri tedensko,

žen. roč. dela v I., II. in III. razr. po 2 uri tedensko.

3) Ni res, da učita na murskosoboški gimnaziji dva „učitelja“, res pa je, da imajo vsi nastavniki na murskosoboški gimnaziji zahtevano srednješolsko kvalifikacijo.

4) Ni res, da so razmere na naši gimnaziji take, kakršne so bile pred dobrimi 10 leti, res pa je, da ima naša gimnazija danes ugled kot eden najboljših srednješolskih zavodov v Sloveniji, kar je tako staršem kakor tudi dijakom prav dobro znano.

Mušič Rudolf, prof.,

član profesorskega zbora na drž. realni gimnaziji v M. Soboti.

— „Slovenija“ — tjednik, ki izhaja že par mesecov v Ljubljani — je v številki 16, 4. novembra, prinesla dugši članek „Kako je v Slovenski Krajini?“ Popisano je na kráci, kak je bilo v našoj krajini pred letom 1919. i ka se je godilo potom. Posebno dobro je povedano, da se je po našoj združitvi z drugimi Slovenci godilo dosta žalostnoga, to je, da so k nam ne pošilali najboljših častnikov (uradnikov), liki mnogokrat takše, ki so šteli prek noči vse prevrčti, što je ne šteo bogati, tistoga so obsodili kak protinarodnoga i protidržavnoga. Povedano je dale, da so naši ljudje prijazni i lūbeznivi z vsakim, ki tūdi z njimi lepo guči — nezavūpni pa so po pravici proti onim, ki želejo tisto, ka nemajo pravice želeti. Pa od vsega toga, čtevci Novin — kajveč drugoč! Bog daj, ka nas kori, če bomo zdravi!

— Navuke prej naj dávlo Novine, tak smo zvedeli. Povemo, da mi navukov ne dāvlemo, či tūdi bi potrebni bili! Tūdi bič bi potreben bio, če bi smeli šligati z njimi! — Ka se pa navukov dostāja, samo telko: naša krajina je potrebna ešče mnogoga

navuka. Glejte če pride na priliko v vesnico zdravnik ali što drugi, da bi ljudem kaj hasnovitoga povedao nega nikoga blüzi! (Čujemo, da vogri okoli Lendave zato obilno hodijo poslušat takše potrebne návuke!) Če pa kakši fretaš pa kričač pride — puno lüdi ga poslušä. če tüdi njim prazno slamo mlati! Tak je znami! Ne vemo, ka je vredno to pa ono. Tak n. pr. je niki „čeden“ gerent pred mnogimi leti dao žežgati vse vogrske spise, ki so bili v šoli — zdaj pa išči, ka je pomembno za našo zgodovino, tam v pepéli! — Bat takšemi, ne návuk!

Doma i po sveti.

Nekaj številc od zadnjega ljudsko-ga štetja. „Narodne novine“, uradno glasilo savske banovine poročajo sledeče: v Jugoslaviji je Nemcov 510.999, Vogrov 470.000, Albancov 440.000, Romunov 180.000, Turkov 150.000 i ešče nekaj drugih narodov. Po veri se delijo Jugoslovani: pravoslavni je 5.6 milijona, rim. katoličanov 4.8 milijona, muslimanov 1.4 milijona, luteranov 210.000 i židov 60.000.

Kelko je brezposelnih v Nemčiji? Nemčija ma zadnje čase 5 milijonov i 150.000 brezposelnih. Kama pride Nemčija, če bode šlo tak naprej! Ta velka brezposelnost se je zdaj že pokazala pri vojitvaji, gde so največ glasov dobili komunisti. Žalostno je to!

Ka je z imetjóm bivšega špan-skoga krala Alfonza XIII.? Kak nam je že znano je pred dobrim letom morao zapustiti španski krao Alfonz XIII. svoj kraljevski prestol i zbežati iz države. Včasí nato so pa Španijo proglasili za republiko. Tak je zdaj Španija republika, štera meri 550.000 km² i ma 22 milijonov i 602.000 lüdi. Zadnje čase pa je španska vlada zaplenila imanje bivšega svojega krala Alfonza XIII., vredno 40 milijonov peset, tak je zdaj krao brezi države i imetja.

Cele vesnice morajo kodivati. Nemške novine „Berliner Tagblatt“ piše od strašnoga siromaštva ljudstva v srednjoj Nemčiji, ki se je pred i med svetovnov bojnov preživlalo z domačov obrtjov i štera pa je v denešnjoj dobi postanola žrtv zastoja izvoza i industrializacije. V 400 občinaj Turingije, to je dežela v Nemčiji, vladajo že zdaj strašne i žalostne razmere, da se oblasti bojijo najhujšega za zimo. Župani odlagajo svoja mesta, ar nemrejo več nositi odgovornosti, vse dohodke požrejo podpore največšim siromakom. Tak je okoli 15.000 družin, štere jako potrebüjejo podpore, ar so brezi dela i jela.

Zanimivosti.

Kelko je automobilov v Austriji? Republika Austrija, štera komaj meri 83.833 km² i ma 6 milijonov i 534.400 lüdi, ma zadnje čase 76.153 automobilov.

Europsko orožje kole Kitajce. Med bojnov, štera se je vršila zadnje čase v Mandžuriji med Kitajci i Japonci, so Japonci v toj bojni naročili v Angliji 500.000 pükš, dosta pa tüdi v Franciji i Češkoslovaški.

Velki ogenj v Ameriki. Bio je velki ogenj v mestu Cleveland v Severnoj Ameriki. Požar je popunoma vničo šestnadstropni hotel. Zgorelo je tüdi 11 gostov, šteri

so se ne mogli pravočasno rešiti.

Kelko fiškališov je v Austriji? Kak v našoj državi tak je tüdi v Austriji dosta fiškališov. V Beči, šteri ma 1 milijon i 895.800 lüdi, živi 2108 fiškališov, v celoj Austriji pa je 3100. Med njimi je dosta takših, šteri nemrejo živeti.

Cela ves za odajo. Na drevi, štero stoji ob cesti, ki pela v francusko ves Aubepine, je pribita velka deska z napisom: „Ves k odaji.“ Celo ves ponüjajo za ceno 500.000 frankov. Kmetje so se najprej izselili v mesto, ar njim življenje v mestaj dosta bole vgaja.

Žrtve zavolo velkoga prometa V glavnom mestu francuske republike v Parizi, šteri ma 2 milijona i 871.000 lüdi, je jako velki promet, posebno ob časi svetkov. I zavolo toga velkoga prometa je jako dosta smrtnih slučajov. Lani na Vüzem je bilo 34 mrtvih i 120 ranjenih. Francuski listi poročajo, da je skoro ne dneva v leti, da ne bi bilo par lüdi mrtvih i več ranjenih.

NEDELA po ris. sedemdvajseta.

Vu onom vremeni pravo je Jezuš včenikom svojim: Kda bodete vidili odurnost odpüščenja, štera je povedana po Daniel Proroki, stojéči na svetom mestu: (ki čit, naj razmi), teda ki so v Judeji, naj bežijo na goré; i ki je na strehi, naj nejde jemát kaj z hiže svoje; i ki je na njivi, naj se ne povrne jemát gvanta svojega. Jaj pa nosečim i nadájajóčim vu onih dnévaj. Molte pa; naj ne bode bežanje vaše v zimi, ali v soboto. Ar bode teda moka velika, kakše je ne bilo od začétkä sveta do eti mao, niti je ne bode. I da ne bi prekráčeni bili oni dnévi. Teda či što vam bode pravo: ovo eti je Kristuš, ali etam; ne verte. Ar gori stánejo krivi Kristušje i krivi prorocje i činili bodo znaménja velika i čüda; tak, da se v blodnost zapelajo (či de mogoče) i odebráni. Ovo naprej sam vam povedao. Če bodo záto vam pravili: ovo vu püstinu je, neidte vó: ovo vu notrešnjih mestaj je, ne verte. Ar kak koli blisk zide od sunčenoga shoda, ino se skáže do sunčenoga zahoda: tak bode i prišestje siná človečega. Kdekoli bode telo, tá bodo se vküp správlali i orli. Preci pa po moki onih dnévov sunce potemne i mesec ne dá svetlosti svoje i zvezde bodo z nebés kapale i jákosti nebeske bodo se gibale; i teda se skáže znaménje Siná človečega na nébi i teda do se jokali vsi národje zemlé: i vidili bodo Siná človečega pridočega vu nebeskih oblakaj z velikov jákostjov i dikov. I pošle angele svoje z trombóntov i z velikim glásom i vküp správjio odebráne njegove od štirih vótrov, od visine nebés notri do njihovih krajov. Od figovoga dreva se pa včite priliko: kda je že veka njegova gingava i listje je spüšče-no, znáte, ka je blüzi leto tak i vi, kda te vidili vsa eta; znájte, ka je blüzi pri dveraj. Zaistino velim vam: ka ne prejde ete národ, dokeč se vsa eta ne zgodijo. Néba i zemla prejde, reči pa moje ne prejdo. (Mat. XXIV.)

Zadnje dni pred svojim trplenjom je Jezuš šo na Olsko goro. V senci smokvinoga dreva sedéč je Petri, Jakobi, Jánoši i Andrášu kázao Jeruzálem s svetiščom i tou pripovídávaó.

Dešč, mraz, krátki dnevi, vóter i sneg na goráh. Mrzeo, jesénski slobod cerkveno-

ga leta, večérna zarja. Pa telko rázličnih dogodkov kak je listje rázlično v novembri; vse vidiš: od nájbole kmične do nájbole svetle färbe.

Iz Svétoga Pisma sklepamo na tá znaménja ob konci sveta:

Evangelijom de se povsédi predgao. Po celom sveti raztepeni židovje se spreobrnéjo. Eliáš prorok, ki je bio na ognjenih kolaj v vréoci vótra z zemlé odpelani, pa Henoh, ki je tüdi bio s telom v nébo vzéti, prideta nazáj, ta predgala pokoro i od Antikrista ta mantrániva. Tak vörje krščansko lüstvo od nikdamao. Antikrist de se v svetišči božem za Bogá vó dávaó, ali Jezuš ga z dihom vüst vmori, z bliščobo prihoda. Bojna, küga, lakota, potresi bodejo. Apoštol Peter právi, ka se nazádnje vse v ognji prenovi: tüdi po teli popunejšé človeštvo de prebivalo na lepšoj zemli, štere Bog ne vniči, ar je nekda nosila Njegovoga Sina.

Či je to tak naprej povedano, te pa lejko dén določimo! Kelko ji je že proroküvalo: zdaj pa zdaj de konec, pa je nej büo, ar je Kristuš tüdi pravo, ka pride sodit kda ga nemo čakali. Začétek i konec stvorjenjá sta skrivnosti.

Kda pride konec, te do kričali zavrženi: Bregovje, pokrijte nas! Te mo svoja i vseh drugih dela čteli kak v odpretoj knjigi; Te, pa samo te, de delo v istini edini vir vrednosti.

Tak živimo, po svete Cerkve návukaj, kak či bi vsakše megnenje znao konec priti, pa tisti dén začnemo večno pesem spevati, gda mo s pravičnimi v nebésa šli.

Pošta.

Vrečič Mihal, Otovci. Na polleta je plačano.

CENE:

Prinas so pa cene sledeče: biki kg 2 do 4 50 Din, telice kg 2 do 4 50 Din, teoci kg 4 do 5 50 Din, krave kg od 1 do 3 Din, svinje kg 6—7 Din.

Cene kmetskim pridelkom 100 kg.: pšenica 150 Din, žito 120 Din, kukarica 95 Din, oves 120 Din, hajdina 90—100 Din, ječmen 120—122 Din, proso 100 Din, krumpiř 60—70 Din, seno 60—70 Din, slama 40—50 Din.

Lepo posestvo obstoječe iz njiv, travnikov, gozda in goric, s hišo, hlevi, drvarnico, škednjem, svinjakom i. dr. v Radoslavcih pri Mali Nedelji se proda dne 21. novembra t. l. ob 9. uri pri okrajnem sodišču v Ljutomeru. Pojasnila daje g. Dr. A. SALBERGER, odvetnik v Ljutomeru.

Kajenje je čemer!

Vsakši se zlehka odevči zdravji škodli-voga kajenja z našimi „EX-TABLETAMI“ V 14 dnevah povžre kajenje najmočnejši kadilec, či je jemao dnevno trikrat EX-tablete. Eden zavitek Din 30.— i poštnino; popuno ozdravljenje 5 zavítkov Din 145.— franko razpořila z povzetjóm: „AURORA“, SEKT. 74 NOVI SAD, Željznička 38.